

Razvitak djeteta

Ne zaboravite da je svako dijete drukčije. Ovaj pregled je jedno pomagalo u orijentaciji.

novorođenče

sjedenje uz pridržavanje

samostalno sjedenje

puzanje

prvi koraci

faze razvitka

tjelesne sposobnosti

- mora mu se pridržati glava
- sjedi uz pridržavanje
- leži na stomaku i može se podignuti na rukama dok su laktovi ispruženi
- sjedi samostalno
- može podignuti i držati male predmete
- hvata hranu, ili žlicu
- uči da puže
- pokušava da samostalno stoji
- uspravlja se navlačenjem da bi se uspravilo i stajalo
- može samostalno da stoji
- čini prve korake

sposobnosti uzimanja hrane

- ritam sisanja-gutanja-disanja za vrijeme dojenja, odnosno hranjenja bočicom
- smanjuje se refleks da ispljune hranu
- prepoznaje žlicu i otvara usta kada mu se sa njom približava
- uči da kašiče čvršće konzistencije zadržava u ustima
- pokušava da hranu zadrži u šaci i da je prinese ustima
- može da prebaci hranu iz jedne ruke u drugu
- uz pridržavanje može da pije iz čaše
- može jesti hranu koja se jede prstima („Finger Food“)
- samostalno drži čašu
- drži male komade jela između palca i kažiprsta (pinceta-zahvat)
- može samostalno jesti prstima
- može da pije sa slamkom
- može sam da sa dvije ruke drži čašu i pije

signali gladi i sitosti

- plače i dere se kada je gladno
- zadivljeno promatra osobu koja ga hrani, za vrijeme hranjenja otvara usta, signalizira želju da dalje pije
- kada je sito odbija dojenje, prestaje sisati, ili pak zaspi dok pije
- kada je gladno pomiče glavu prema naprijed da bi dohvatilo žlicu
- kada je gladno primiče hranu ustima
- kada je sito lako mu se odvraća pažnja, ili okreće glavu
- kada je gladno hvata žlicu ili hranu
- kada je gladno pokazuje na jelo
- kada je sito jede sporije, drži zatvorena usta, ili ispljune hranu
- kada je gladno hvata žlicu ili hranu
- kada je gladno pokazuje na jelo
- raduje se kada stiže jelo
- kada je sito jede sporije i odgovara jelo
- glasovima ili riječima iskazuje da traži neku prehrambenu namirnicu
- kada je sito odmahuje glavom i signalizira „ne više“

prikladne namirnice

- majčino mlijeko, ili početna hrana (SAN)
- majčino mlijeko, ili SAN
- fino pasirana hrana
- majčino mlijeko, ili SAN
- grubo pasirana i zgnječena hrana, bez osjetnih komadića
- majčino mlijeko, ili SAN
- izribana, zgnječena ili sitno sjeckana hrana
- hrana meke konzistencije
- nuditi hranu različitog okusa
- majčino mlijeko, ili SAN
- sitno nasjeckana čvrsta hrana, ili izrezana na kockice
- hrana meke do srednje krute konzistencije
- hrana različitog sastava